

MUHANDISLIK

& IQTISODIYOT

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

№5

2026 MAY

Milliy nashrlar

OAK: <https://oak.uz/pages/4802>

05.00.00 – Texnika fanlari

08.00.00 – Iqtisodiyot fanlar

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB™
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

OpenAIRE

ROAD

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

BASE

Crossref

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

ISSN: 3060-463X

РЭУ.РФ
РОССИЙСКИЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ Г.В. ПЛЕХАНОВА
ТАШКЕНТСКИЙ ФИЛИАЛ

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Elektron nashr, 2026-yil, may.

Bosh muharrir:

Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o'rinbosari:

Shakarov Zafar G'afrovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay'ati:

Abduraxmanov Kalendar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor

Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor

Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,

Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Djumaniyazov Umrbek Ilxamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent

Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD

Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)

Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.

Yusupov Maxamadamin Abduxamidovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor

Kalonova Moxigul Baxritdinovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor.

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Norboyev Odil Abrayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Pardaev Umidjon Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Iqtisodiyot fanlari doktori (DSc)

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

- 05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
05.01.07 – Matematik modellashtirish
05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
05.04.01 – Telekommunikatsiya va kompyuter tizimlari, telekommunikatsiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
05.08.06 – "G'ildirakli va gusenisali mashinalar va ularni ishlatish" (texnika fanlari)
05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 – Makroiqtisodiyot
08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 – Ekonometrika va statistika
08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 – Marketing
08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 – Menejment
08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK
Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA

АДАПТИВНОЕ БИЗНЕС-ПЛАНИРОВАНИЕ КАК ИНСТРУМЕНТ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ.....	10
Шарипов Конгратбай Авезимбетович, Исматуллаев Темур Равшан угли	
STERJEN KO'NDALANG KESIM YUZASI ELLIPS SHAKLIDAGI TRANSFORMATORNING QISQA TUTASHUV PAYTIDAGI MEKANIK ZO'RIQISHGA CHIDAMLILIGI	18
Bekishev Allabergen Yergashevich, Yakubova Dilfuza Kuanishovna, Saidova Nozima Akkulovna	
ВЛИЯНИЕ ДЕМОГРАФИЧЕСКОЙ ДИНАМИКИ НА РАЗВИТИЕ СФЕРЫ УСЛУГ: ЭКОНОМЕТРИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ РЕГИОНОВ УЗБЕКИСТАНА.....	26
Мусаева Шоира Азимовна, Муйинжонов Хусейн Алишеревич	
МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ ЦИФРОВИЗАЦИИ ЭНЕРГЕТИЧЕСКИХ КОМПАНИЙ И ВОЗМОЖНОСТИ ЕГО АДАПТАЦИИ В УЗБЕКИСТАНЕ	35
Габбарова Ильмира Володиевна	
BALAND BINOLAR FASADLARINI PARDOZLASH TEXNOLOGIYALARINI EKSPLOATATSION ISHONCHLILIK VA XIZMAT MUDDATINI UZAYTIRISH ASOSIDA OPTIMALLASHTIRISH.....	41
Amirov Shavkat Rahmatullayevich	
ИНТЕГРАЛЬНАЯ ОЦЕНКА УСТОЙЧИВОГО ЦИФРОВОГО РАЗВИТИЯ ТУРИЗМА И ЭФФЕКТИВНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТУРИСТСКОГО ПОТЕНЦИАЛА БУХАРСКОЙ ОБЛАСТИ	48
Усманова Азиза Баходировна	
PEREGONDAGI HARAkatNI BOSHqARISH TIZIMLARINI MIKROPROTSESSORLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRILGAN TUZILMAVIY SXEMASINI ISHLAB CHIqISH.....	53
Xujamkulov Eldor G'ayratjon o'g'li	
INVESTITSIYALAR HAJMINI OSHIRISHGA QARATILGAN CHORA-TADBIRLAR VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	62
Alimova Dilafro'z Tohir qizii	
HUDUDLAR KESIMIDA AHOLI O'SISHINING BANDLIK DARAJASIGA TA'SIRINI EKONOMETRIK BAHOLASH (O'ZBEKISTON MISOLIDA)	68
Xusniddinova Gulnoza Ulug'bek qizi	
QUYOSH FOTOELEKTRIK PANELLARI SAMARADORLIGIGA ATROF-MUHIT OMILLARI VA CHANGLANISHNING TA'SIRI HAMDA ULARNI KAMAYTIRISHGA QARATILGAN INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR.....	67
Botirov Bozorbek, Iskandarova Charos, Avazov Jonibek, Sultonov Abror	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGINI RIVOJLANTIRISHNING HOZIRGI HOLATI TAHLILI ..	74
Rajapov Xayrulla Bekdurdiyevich, Sharipova Lobar Umrbek qizi	
INTERPOLATSION TIKLASH ALGORITMLARINING OCR ANIQLIGIGA TA'SIRINI BAHOLASH.....	82
Aliyev Nodirbek Hamidullo o'g'li	
IKORXONALARDA KORPORATIV BOSHqARUVNI TAKOMILLASHTIRISHNING ZAMONAVIY YONDASHUVLARI VA INSTITUTSIONAL OMILLARI.....	89
Muxtorova Shaxlo Farxodovna	
O'ZBEKISTONDA QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA MANBALARINING RIVOJLANISH ISTIQBOLLARINI EKONOMETRIK PROGNOZLASH.....	101
Qo'ziboyev Behzod Hamidovich	
KPI-BASED PERFORMANCE MANAGEMENT AND ITS IMPACT ON EMPLOYEE PRODUCTIVITY	106
Sultanova Kamila Mukhtorali kizi	
SANOAT KORXONALARI IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA MARKETING VOSITALARIDAN FOYDALANISH AMALIYOTINI TAKOMILLASHTIRISH	111
Tursunxo'jayev Sardor Jamoliddin o'g'li	

MHXS STANDARTLARIGA O‘TISH: KORXONALAR UCHUN AMALIY MUAMMOLAR VA YECHIMLAR	117
Eshniyazova Yulduz Yuldashbayevna	
TURMUSH FAROVONLIGINI BAHOLASHNING KO‘P O‘LCHOVLI USULLARI VA MEZONLARI	123
Turdikulova Moxira Maxmasharifovna	
KICHIK BIZNESNI RIVOJLANTIRISHNING MOLIYAVIY-IQTISODIY IMPERATIVLARI	127
Kaxorova Zamira Safaraliyevna	
YENGIL SANOAT KORXONALARIDA RO‘Y BERISHI MUMKIN BO‘LGAN BAXTSIZ HODISALAR VA UNI BARTARAF ETISH CHORA-TADBIRLARI	132
Dehqonov Oyatillo Mansurbek o‘g‘li, Abduraxmanov Abdurashid Ataxanovich	
VTULKA DETALINI ISHLAB CHIQRISHDA SHTAMPLASH TEXNOLOGIK JARAYONINI ISHLAB CHIQISH...	143
Abdullayev Fatxulla, Xasanov Kamoliddin, Yolg‘ashova Madina, Jo‘rayev Muhiddin	
JAHON MOLIYAVIY TIZIMINING TRANSFORMATSIYASI.....	147
Qobilova Nodira Qayumjon qizi, Normurodov X.E.	
KORXONALARDA “TEJAMKOR ISHLAB CHIQRISH” KONSEPSIYASIDAN FOYDALANISHNING XORIJ TAJRIBASI	151
Mamasoliyev G‘ayratbek Maxamadyusupovich	
HUDUDIY BARQARORLIKNI TA‘MINLASHDA MAHSULOT EKSPORTINI DIVERSIFIKATSIYALASH YO‘LLARI.....	156
Mamadjanova Tuyg‘unoy Axmadjanovna	
PAXTA-TO‘QIMACHILIK KLASTERLARIDA ISHLAB CHIQRISHNI DIVERSIFIKATSIYA QILISH ASOSIDA YUQORI QO‘SHILGAN QIYMATLI MAHSULOTLAR ULUSHINI KENGAYTIRISH	161
Yusupova Feruza Yo‘ldoshevna	
AHOLINING MOLIYAVIY SAVODXONLIGINI OSHIRISHDA MIKROLOYIHALARNING O‘RNI	166
Irgashev Anvar Farxodovich	
XALQARO KOMPANIYALARDA INNOVATSION BOSHQARUV TIZIMLARINI RIVOJLANTIRISH STRATEGIYALARI.....	173
Raxmankulov Sherzod Shokirovich	
ИССЛЕДОВАНИЕ ПРОЦЕССА ДЕГРАДАЦИИ КОМПОНЕНТОВ ФОТОЭЛЕКТРИЧЕСКИХ МОДУЛЕЙ В ЗАВИСИМОСТИ ОТ КЛИМАТИЧЕСКИХ ФАКТОРОВ: ЛИТЕРАТУРНЫЙ ОБЗОР	178
Дыскин Валерий Григорьевич, Курбанов Юнус Муртаза угли, Жубаназаров Ринат Шапагат Улы	
RIVOJLANGAN DAVLATLARDA CHIQINDILARNI QAYTA ISHLASH TIZIMINING INSTITUTSIONAL ASOSLARI	184
O‘tbosarov Abrorbek Adxamjon o‘g‘li	
DAVLAT ORGANLARI VA TASHKILOTLARI ICHKI AUDITORLARINING PROFESSIONAL AXLOQ QOIDALARINI ISHLAB CHIQRISH.....	189
Xamidova Zarifa Urol qizi	
AUDIT JARAYONIDA DALIL OLIH VA UNING MUAMMOLARI	196
Ro‘zmetov Mansur	
O‘ZBEKISTONDA IJTIMOY TURIZMNI QO‘LLAB-QUVVATLASH MEXANIZMI VA ULARNING SAMARADORLIGI.....	200
Shaydulova Marjona Alisher qizi	
KORXONALARNING MOLIYAVIY HOLATINI IFODALOVCHI KO‘RSATKICHLAR VA ULARNING MOLIYAVIY TAHLILI AHAMIYATI.....	205
Rizoyev Farrux Hikmatilloevich	
NAMANGAN VILOYATIDA KICHIK SANOAT ZONALARIDA IQTISODIY SALOHİYATNI TAKOMILLASHTIRISH VA RIVOJLANTIRISH MASALALARI.....	210
Turaboev Ibroxim Ismoil o‘g‘li	
ISSIQLIK TEXNIKASIDA IKKILAMCHI BUG‘DAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	215
Komilova Nodira Abdirahmon qizi	

СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛЕНИЯ В КОМПАНИЯХ С ГОСУДАРСТВЕННЫМ УЧАСТИЕМ В УСЛОВИЯХ ЭКОНОМИЧЕСКИХ РЕФОРМ	225
Юсупов Зойиржон Ровшан угли, Жумаев Улуғбек Нодирбекович ЦИФРОВАЯ ТРАНСФОРМАЦИЯ УПРАВЛЕНИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬЮ КОМПАНИЙ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛЬНЫХ ЛОГИСТИЧЕСКИХ ИЗМЕНЕНИЙ	231
Тожалиев Шохрух Талип ўғли GAMES ARE A POWERFUL TOOL FOR IMPROVING LANGUAGE LEARNING	236
Kulakhmedova Gulnora Abdurahimovna O'ZBEKISTONDA TIJORAT BANKLARINING INNOVATSION XIZMATLARI ORQALI KAMBAG'ALLIKNI KAMAYTIRISH	241
Azlarova Aziza Axrorovna AVTOMOBIL SANOATIDA MAHALLIYLASHTIRISH JARAYONLARINI BOSHQARISH VA RISKLARNI KAMAYTIRISH MEKANIZMLARI	248
Marufxanov Davron Hasanovich O'ZBEKISTONDA KICHIK BIZNES VA YOSHLAR TADBIRKORLIGINI RIVOJLANTIRISHNING YANGI IMKONIYATLARI: 2026-YIL ISLOHOTLARI VA ISTIQBOLLARI	255
Isakjanova Saboxat Muhamedovna MINTAQA IQTISODIYOTI VA SANOATNING RIVOJLANISHI O'RTASIDAGI O'ZARO BOG'LIQLIKNING NAZARIY YONDASHUVLARI	263
Jalolova Muazzamxon Akbarjonovna DINAMIK NARX SHAKLLANTIRISHNI JORIY ETISHDA ASOSIY MUAMMOLAR VA ULARNI HAL ETISH YO'LLARI	268
Anvar Deberdiyev RAQAMLI XIZMATLARNING O'ZBEKISTON TASHQI SAVDO BALANSIDAGI O'RNI	272
Latipova Shaxnoza Maxmudovna, Normurodova Zuhra Orzimurod qizi TURISTIK KORXONALAR INNOVATSION FAOLIYATINI MOLIYALASHTIRISH SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING METODOLOGIK ASOSLARI	278
Ruzibayeva Nargiza Hakimovna IQTISODIY TIZIMDA TADBIRKORLIK VA TADBIRKORLIK QOBILiyATIGA YANGICHA YONDASHUV	283
Tadjiev Bexzod Umidjanovich OTMNI MOLIYAVIY TA'MINLASHNING INNOVATSION MOLIYAVIY MODELLARI	290
Tuxliyev Bozor Karimovich TOG'-KON SANOATI KORXONALARIDA TEXNOLOGIK TIZIMLARNI RIVOJLANTIRISHNING KONSEPTUAL ASOSLARI	293
Abirova Nargizabonu TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI FAOLIYATIDA INNOVATSION LOYIHALARNI MOLIYALASHTIRISHNI SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	298
Ro'ziyeva Maftuna Yusufovna OMMAVIY AXBOROT VOSITALARI KORXONALARINING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI BAHOLASHDA IQTISODIY KO'RSATKICHLAR DINAMIKASINING EMPIRIK TAHLILI	303
Sharipova Shahlo Istamovna METROLOGIYANING ILMIY-METODIK ASOSLARI VA UNING ZAMONAVIY RIVOJLANISH TENDENSIYALARI	308
Maxmudov Dostonbek Soyibjon o'g'li SANOAT KORXONALARIGA KIRITILGAN INVESTITSİYALAR SAMARADORLIGINING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI	312
Mirzakulova Risolat Musurmankulovna O'ZBEKISTONDA RAQAMLI DAVLAT BOSHQARUVI TIZIMINI RIVOJLANTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	317
Ibragimova Saodat, Mirhamidova Dilorom, Shagaipova Gulchehra	

OLIY TA'LIM BITIRUVCHILARI SONINING JISMONIY SHAXSLAR DAROMAD SOLIG'IGA TA'SIRI VA INSON KAPITALI ORQALI IJTIMOYIY XARAJATLARNI BOSHQARISH.....	323
Primova Nigora Ikrom qizi	
GLOBAL BIZNESDA INNOVATSIYALARNING ROLI: YANGI TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISHGA STRATEGIK YONDASHUVLAR	331
Raxmankulov Sherzod Shokirovich	
ELEKTRON TIJORAT BILAN SHUG'ULLANUVCHI KORXONALARDA MIJOZLAR QONIQLASH DARAJASI..	337
Aripov Ulug'bek Bahodirovich	
KICHIK BIZNESDA INVESTITSIYA SAMARADORLIGINI BAHOLASH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	341
Xakimov Akbar Anvarovich	
FOTOELEKTRIK TIZIM SAMARADORLIGIGA HARORAT, SOYALANISH VA DEGRADATSIYA OMILLARINING TA'SIRI.....	344
Majidova Maxliyo A'zam qizi	
ISSIQLIK TEXNIKASIDA IKKILAMCHI BUG'DAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	354
Komilova Nodira Abdirahmon qizi	
STUDY OF THE INFLUENCE OF MEMBRANE REACTOR ON METHANE CONVERSION WITH WATER VAPOR AND CARBON OXIDE (IV).....	362
Umida Shabarova, Sugdiyana Abdurasulova	
ESG MANAGEMENT IN COMMERCIAL BANKS OF UZBEKISTAN: EVALUATION PRACTICES, KEY DETERMINANTS, AND STRATEGIC PRIORITIES.....	367
Sanemkhan Abdullaeva	
UMUMIY O'RTA TA'LIM MUASSASALARIDA BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA STRATEGIK MENEJMENTNING O'RNI VA AHAMIYATI	375
Boymirzayev Doniyorbek Anvarjon o'g'li	
PEDAGOGIK MAHORATNI OSHIRISHDA SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARINI QO'LLASH ORQALI TA'LIM JARAYONINI TAKOMILLASHTIRADIGAN PLATFORMA ISHLAB CHIQLASH	379
Salomov Shokirjon, Boboyev Shavkat, Normamatov Xayriddin	
ПОВЫШЕНИЕ ОГНЕСТОЙКОСТИ МАТЕРИАЛОВ НА ОСНОВЕ ВТОРИЧНОГО ПОЛИЭТИЛЕНА.....	386
Назаров Феруз, Назаров Фарход, Ахмедова Фазилат, Элмуродов Элгез, Янгибоев Асадбек	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA INNOVATSION JARAYONLARNI JADALLASHTIRISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	391
Berdiyev Jasur Qo'ldoshevich, Rasulov Akmal Xurshid o'g'li	
EKSPORT VA IMPORTDA TRANSPORT LOGISTIKASINING AHAMIYATI.....	397
Yodgorova Shaxnoza Xayridinovna, Bazarova Sevinch Salim qizi	
MADANIY MEROS OBYEKTLARINING TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDAGI STRATEGIK AHAMIYATI	403
Kuymuratova Matlubaxon Abdimanabovna	
EKSPORT VA IMPORTDA TRANSPORT LOGISTIKASINING AHAMIYATI.....	407
Yodgorova Shaxnoza Xayridinovna, Bazarova Sevinch Salim qizi	
XORAZM VILOYATINING IQTISODIY SALOHİYATI VA TRANSPORT INFRATUZILMASINING TARKIBI HAMDA JORIY HOLATI	411
Karimova Shaxnoza O'ktamovna	
TURISTIK KORXONALAR INNOVATSION FAOLIYATINI MOLIYALASHTIRISH SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING METODOLOGIK ASOSLARI.....	418
Ruzibayeva Nargiza Xakimovna	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA QISHLOQ JOYLARIDA TURIZM XIZMATLARI INFRATUZILMALARINI RIVOJLANTIRISH	423
Xalimov Shaxboz Xalimovich	
AKTIVLAR QADRSIZLANISHI XARAJATLARINING MOLIYAVIY VA SOLIQ HISOBOTLARIGA TA'SIRI.....	427
Jarimbetov Ajiniyaz Kurbanbaevich	

MUHANDISLIK GEOMETRIYASI VA KOMPYUTER GRAFIKASI FANLARINI O'QITISHDA MULTIMEDIA VA INTERAKTIV TEXNOLOGIYALARNING TA'LIM NATIJALARIGA TA'SIRI: AUDIO VA VIDEOTEKNOLOGIYALAR IXTISOSLIGI MISOLIDA EMPIRIK TADQIQOT.....	430
Utkirova Mamura Faxriddin qizi	
HUDUDIY TADBIRKORLIK TIZIMIDA INVESTITSION RESURSLAR SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING INSTITUTSIONAL VA EKONOMETRIK YONDASHUVLARI	436
Isakov Axmadali Esanbayevich	
MINTAQAVIY OZIQ-OVQAT SANOATI KORXONALARINING INNOVATSION RIVOJLANISHIGA INVESTITSION RESURSLARNING TA'SIRINI EKONOMETRIK BAHOLASH	444
Abdunabiyev Sirojiddin G'anijon o'g'li	
XABAR ALMASHISHGA ASOSLANGAN MARKETINGDA ISTE'MOLCHILARNING SHAXSIY HAYOTINI KUTILMALARI.....	452
Raxmatova Sitora Shuxratjon qizi	
DAVLAT ISHTIROKIDAGI KORXONALARNI OPTIMALLASHTIRISH VA SOG'LOM RAQOBAT MUHITINI SHAKLLANTIRISH: XORIJIY TAJRIBALAR ASOSIDA O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI DAVLAT SEKTORINI INSTITUTSIONAL ISLOH QILISHNING QIYOSIY TAHLILI.....	461
Sharapov Umidjon Shavkatovich	
ZAMONAVIY SERVIS KOMPANIYALAR TANNARXINI ANIQLASHNING DOLZARB YO'NALISHLARI	471
Berdiyeva Dilfuza Axatovna	
NAVOIY VILOYATINING TURISTIK OBYEKTLARI VA ULARDAN SAMARALI FOYDALANISH ORQALI REKREATSION TURIZMNI RIVOJLANTIRISH IMKONIYATLARI TAHLILI	477
Turayev Abduvoxid Kuldashevich	
INVESTITSIYALAR HAJMINI OSHIRISHGA QARATILGAN CHORA-TADBIRLAR VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	483
Alimova Dilafro'z Tohir qizi	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA TADBIRKORLIKNI RAG'BATLANTIRISH MEXANIZMLARI	488
Suvonov Ibrohim Izbosarovich	
QORAKO'L TERI JINGALAKLARINING TAKRORLANMAS KO'RINISHI VA XUSUSIYATLARI.....	492
Hakimova Sh.Q., Azimov J.Sh., Farmonov F.F.	
YOSH TADBIRKORLARNING STARTAP LOYIHALARINI MOLIYALASHTIRISH MEXANIZMLARI	497
Koriev Orif Azizovich	
HUDUDLARDA OLIY TA'LIM VA MEHNAT BOZORI INTEGRATSIYASI YO'NALISHLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	502
Berdiyev Jasur Qo'ldoshevich, Karimov Chuxmor Abdirashidovich	
SUG'URTA KOMPANIYALARINING MOLIYAVIY HOLATI VA MOLIYAVIY NATIJALARI TAHLILI.....	507
Alimov Baxodir Batirovich	
TIJORAT BANKLARIDA KREDIT PORTFELI SIFATINI OSHIRISHNING IQTISODIY TAHLILI	513
Turg'unov Nodirbek Muminjanovich	
TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA INNOVATSION MOLIYALASHTIRISH MEXANIZMLARINING ROLI	516
Xodjimatom Maksudbek Ubaydullayevich	
MINTAQA TURIZM INDUSTRIYASINING IQTISODIY RIVOJLANISHI VA BOSHQARUV FAOLIYATLARI TAHLILI	520
Berdiyev Jasur Qo'ldoshevich, Ruziqulov Aziz Tuxtayevich	
TIJORAT BANKLARIDA FINTECH TEXNOLOGIYALARINI JORIY ETISH ORQALI MOLIYAVIY INKLYUZIVLIKNI TA'MINLASH: NAZARIY YONDASHUV VA ISTIQBOLLAR	526
Nazarova Shohista Tolmas qizi	
METALLARGA BOSIM OSTIDA ISHLOV BERISH JARAYONLARINI RAQAMLI MODELLASHTIRISHNING ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARI	531
Xasanov Kamoliddin Akmal o'g'li, Abdullayev Fatxulla Sagdullayevich, Diyorov Salohiddin Farhod o'g'li, Jalolov Jafar Jamol o'g'li	

XO'JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLARDA PUL MABLAG'LARI HISOBINI MHHS ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH: USLUBIY VA AMALIY YONDASHUVLAR	537
Umurzakov Dilshodbek Xakimovich	
TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINI YASHIRIN IQTISODIYOTNI AMALGA OSHIRISHGA UNDOVCHI OMILLAR.....	543
Bobojonov Azimjon Akmal o'g'li	
MINTAQANING INVESTITSION SALOHİYATINI BAHOLASHNING NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLARI.....	548
Maxmudov Jasurbek Ergashevich	
BUXORO TARIXIY MARKAZIDAGI MUZEY OBYEKTINING SIG'IM TAHLILI: FAYZULLA XO'JAYEV UY-MUZEYI TAJRIBASIDA.....	553
Odilova Muattar Akram qizi, Qilichov Muhridin Husniddin o'g'li	
MAMLAKATIMIZDA KICHIK TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINING INNOVATSION FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHDA MOLIYAVIY VOSITALARDAN FOYDALANISHNING USTUVORLIKLARI.....	560
Turdiyeva Muqaddas Umarovna	
МОДЕЛЬ ЦИФРОВОГО ОБЪЕКТА ДЛЯ АНАЛИЗА КОМПЛЕКСНЫХ ЦИФРОВЫХ ИНФОРМАЦИОННЫХ ОБЪЕКТОВ.....	565
Гулямов Шухрат, Шамсутдинова Винера, Караханова Алсу, Зайниддинова Зебинисо	
TIJORAT BANKLARINING INVESTITSION JOZIBADORLIGINI OSHIRISHNING MOLIYAVIY MEKANIZMLARI	571
Yuldoshov Otabek Jovli o'g'li	
TIJORAT BANKLARINING XALQARO KAPITAL BOZORLARIGA INTEGRATSIYASI VA INVESTITSION SALOHİYATINI OSHIRISH MEKANIZMLARI.....	576
Ortiqov Sidiqjon Xolmurodovich	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA RAQOBATBARDOSH SALOHİYATNI SHAKLLANTIRISH VA RAQOBAT USTUNLIKLARINI TA'MINLASH MEKANIZMLARI	583
Asenbaeva Aydaygul, Toshqulova Aziza	
RAQAMLI IQTISODIYOT VA UNING O'ZBEKISTON IQTISODIY TARAQQIYOTIGA TA'SIRI.....	587
Halimov Humoyunbek Tohirjon o'g'li, Rustamov Davron Rustamovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT VA UNING O'ZBEKISTON IQTISODIY TARAQQIYOTIGA TA'SIRI.....	591
Halimov Humoyunbek Tohirjon o'g'li, Rustamov Davron Rustamovich	
SCENARIO-BASED ECONOMETRIC EVALUATION OF REAL INVESTMENT EFFICIENCY IN SMALL BUSINESS ACTIVITIES.....	601
Otajanov Umid Abdullayevich	
O'ZBEKISTONDA YASHIL IQTISODIY O'SISHNI RAG'BATLANTIRISHNING INSTITUTSIONAL VA IQTISODIY MEKANIZMLARI.....	611
Iminoxunov Abdukoxor Abdivaitovich	
BANK 4.0 SHAROITIDA SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARINING BANK BOSHQARUVI SAMARADORLIGIGA TA'SIRI	619
Boltayev Zokirjon Otazarovich	
MINTAQANI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA SUV RESURSLARI SALOHİYATIDAN FOYDALANISH USULLARI.....	622
Sapayev Azamat Rustamovich	
ФИСКАЛЬНЫЕ ПРАВИЛА В СРЕДНЕСРОЧНОМ БЮДЖЕТНОМ ПЛАНИРОВАНИИ.....	626
Е.М. Соң	
BUXORO VILOYATINING YALPI HUDUDIY MAHSULOT DINAMIKASI VA UNING TARMOQ TUZILMASIDAGI TARKIBIY O'ZGARISHLAR TAHLILI	631
Raxmonqulova Nafisa Olimjonovna	
BARQAROR TURIZMNI RIVOJLANTIRISHNING ILG'OR XORIY TAJRIBALARI.....	636
Raupov Shuxrat Soyibovich	
BARQAROR TURIZMNI RIVOJLANTIRISHNING ILG'OR XORIY TAJRIBALARI.....	636
Raupov Shuxrat Soyibovich	

O'ZBEKISTONDA "O'ZSUVTA'MINOT" AJ TIZIMI KORXONALARINI "YASHIL" MOLIYALASHTIRISHNI RIVOJLANTIRISHDA XALQARO MOLIYA INSTITUTLARI ISHTIROKIDA JALB QILINGAN XUSUSIY INVESTITSIYALAR DINAMIKASINING IQTISODIY TAHLILI	652
Risqibekova Nozimaxon	
WAYS TO REDUCING POVERTY BY INCREASING INCOME: INSTITUTIONAL AND SOCIO-ECONOMIC MECHANISMS	657
Muxammedov Jasurbek Oллоberdi ugli, Ganiyev Muhammadjon Khalilovich	
QURILISH KORXONALARIDA XARAJATLARNI KLASSIFIKASIYA QILISH VA HISOBGA OLISH TIZIMI	663
Toshimov Azizbek Hakimovich	
MARKAZIY OSIYO DAVLATLARIDA SUV RESURSLARIDAN OQILONA FOYDALANISH.....	667
Jobborov Elmurod Normo'minovich	
NAMANGAN VILOYATIDA KICHIK BIZNESNING HUDUDIY IQTISODIYOT RIVOJLANISHIDAGI O'RNI...	672
Jo'rayev Ilhomjon Kamolidinovich	
HUDUDLARARO IQTISODIY NOMUTANOSIBLIK VA UNGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR TAHLILI.....	677
Erkinova Dildora Ravshonbek qizi	
XORIJIY BANKLAR AMALIYOTIDA RISKLARNI VAHOLASH VA BOSHQARISH TAJRIBASI	683
Kudaybergenova Guzal Kuanishbayevna	
КОМПЛЕКСНЫЙ ПОДХОД К ПОВЫШЕНИЮ РАБОТОСПОСОБНОСТИ МЕТАЛЛОРЕЖУЩЕГО ИНСТРУМЕНТА ПРИ ОБРАБОТКЕ ТРУДНООБРАБАТЫВАЕМЫХ МАТЕРИАЛОВ.....	687
Желтухин Андрей Владимирович	
AUDITORLARNING PROFESSIONAL FIKR VA MULOHAZALARINI TAKOMILLASHTIRISHDA XALQARO ILG'OR TAJRIBALARNING AHAMIYATI	694
Parpiyev Jaxongir Ilhomjonovich	
SOVUTGICH QURILMASIDAGI KONDITSIONERDAN AJRALIB CHIQUADIGAN ISSIQLIKDAN MAHSULOTLARNI QURITISHDA FOYDALANISH	699
Nuritov Ikrom, Ibojeva Sevinch, Sultonmurodova Xurinis	
ORGANISATIONAL BEHAVIOR IN ENTERPRISES AND ITS IMPACT ON MANAGEMENT DECISION-MAKING: A REVIEW OF THEORIES	704
Djumanov A.A.	
O'ZBEKISTON SHAROITIDA QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA MANBALARINI RIVOJLANTIRISHNING ISTIQBOLLARI VA DOLZARB MUAMMOLARI	714
Taniyev Mirzoxid Xurramovich, Mannabova Madina Sunnatillo qizi	
MILLIY GO'SHT CHORVACHILIGINING INNOVATSION RIVOJLANISHIDA TASHKILY-IQTISODIY OMILLAR VA ULARNING SAMARADORLIKKA TA'SIRI.....	721
Kushakov Faxriddin Baxtiyarovich	
KORXONANING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI OSHIRISHDA XARAJATLAR MONITORINGINING ROLI.....	731
Urmanbekova Iroda Farxodovna	
RAQAMLI IQTISODIYOTDA KADRLAR TAYYORLASH VA DUAL TA'LIM TIZIMI RIVOJI.....	738
Uzaydullayev Sherzod Shukurullayevich	
YANGI O'ZBEKISTONDA GILAMCHILIK SANOATINI RIVOJLANTIRISH MAQSADLARI VA ISTIQBOLLARI....	741
Musayeva Shoirazimovna	
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ИССЛЕДОВАНИЯ ЖЕНСКОГО ТРУДА НА ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЯХ В УСЛОВИЯХ ИННОВАЦИОННОЙ И ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКИ	746
Дониёрова Зухрабону Алишер кизи	
TRANSPORT LOGISTIKA XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISHNING MAMLUKAT IQTISODIYOTI RIVOJIDAGI O'RNI	754
Abdusalikova Komila Abdusalikovna	

JAMOAT TRANSPORTI KORXONALARIDA MARKETING STRATEGIYALARINI AMALGA OSHIRISH USULLARI.....	758
Berdiyev Temur Azamatovich	
CHAKANA SAVDO KORXONALARIDA ELEKTRON TIJORAT TEXNOLOGIYALARINI JORIY ETISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH USULLARI.....	764
Safarov Baxtiyor Djurakulovich	
NAVOIY VILOYATI XATIRCHI TUMANIDA MAVJUD TURISTIK RESURSLARDAN ICHKI VA XALQARO TURIZMDA FOYDALANISH IMKONIYATLARI	769
Turayev Abduvoxid Kuldashevich	
RAQAMLI PLATFORMALARNI RIVOJLANTIRISH ASOSIDA MOLIYAVIY TEXNOLOGIYALARNING INKLUZIVLIGINI OSHIRISHNING STRATEGIK YO'NALISHLARI.....	776
Azizbek Nusratov San'atillayevich	
MINERAL VA KIMYOVIY QO'SHIMCHALAR BILAN KOMPLEKS MODIFIKATSIYALASH ORQALI SEMENT MATRITSASI MUSTAHKAMLIGINI OSHIRISH.....	781
Turgaev Jambul Adilbaevich	
KICHIK BIZNES SOHASIDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR TRANSFERINI TA'MINLASH OMILLARI VA ISTIQBOLLARI.....	787
Yodgorova Xalima To'liqinovna	
WAYS TO IMPROVE PRICING POLICY MECHANISMS OF STATE-OWNED ENTERPRISES.....	792
Mavlonov Ozod Ulug'bekovich	
AN'ANAVIY VA SUN'IY INTELLEKTGA ASOSLANGAN BOSHQARUV TIZIMLARINING QIYOSIY TAHLILI (MS1H1 SERVO MOTORI MISOLIDA)	798
Pirmatov Nurali Berdiyevich, Egamov Akmal Mamarasulovich, Mamarasulov Nodir Akmal o'g'li	
NODAVLAT OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA MOLIYAVIY BARQARORLIK VA LIKVIDLIKNI BOSHQARUV HISOBIGA INTEGRATSIYALASH: KO'RSATKICHLAR TIZIMI, PROGNOZLASH VA ERTA OGOHLANTIRISH MEXANIZMI.....	803
Xojiboyev Muxiddin Shodimuxamedovich	
TAYYOR MAHSULOT QADRSIZLANISHI HISOBINI XALQARO STANDARTLARGA MOSLASHTIRISH: ISHCHI SCHYOTLARINI JORIY ETISHNING METODIK ASOSLARI.....	808
Babakulova Matluba Kurbannazarovna	
ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ И МЕДЕЛИ УПРАВЛЕНИЯ СИСТЕМОЙ РАБОТЫ В МАХАЛЛЯХ.....	812
Kosimjonov Nozimjon Kozimjonovich	
MINTAQALARNING BARQAROR IQTISODIY O'SISHIDA YASHIL IQTISODIYOT KONSEPSIYASINING AHAMIYATI: NAZARIY YONDASHUVLAR TAHLILI	815
Maxmudov Sobir Xudoyberdiyevich	
TURISTIK XIZMAT BOZORINING MOHIYATI, UNING VAZIFALARI VA MARKETING STRATEGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	821
Payazov Murod Maqsudovich, Salimova Mumtozbeqim Jahongir qizi, Shahnoza Xudoyberdiyeva Davlatovna	
CHIGITLI PAXTA TARKIBIDAN YOT ARALASHMALARNI AJRATISH UCHUN QO'LLANILADIGAN TEXNOLOGIYALAR.....	825
Bozorov Dilmurod Bahromjon o'g'li, Jakparov Oltinboy Rustamjon o'g'li	
FEMALE ENTREPRENEURSHIP AND GREEN INITIATIVES: A CONCEPTUAL FRAMEWORK FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN UZBEKISTAN	830
Abduxafizova Madinabonu Mirabbos qizi	
SOLIQ INSTRUMENTLARI ORQALI TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINING IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASH SAMARADORLIGINI OSHIRISH.....	834
Akbarov Abdulhamid Akmal o'g'li, Ahrorqulov Jonibek Otabek o'g'li	
O'ZBEKISTONDA SANOAT ISHLAB CHIQRISHI KONSENTRATSIYASINING HUDUDIY TAHLILI: VILOYATLAR VA MAXSUS IQTISODIY ZONALAR BO'YICHA HERFINDAHL-HIRSCHMAN INDEKSI	839
Anvarxonov Abdulatifxon Jamshidxon o'g'li	

CHARM-POYABZAL SANOATI TARMOG'INING RIVOJLANISHI VA O'ZIGA XOS JIHATLARI TO'G'RISIDA.....	847
Azimova Feruza Payziyevna, O. Maxmudov	
XIZMAT KO'RSATISH TARMOG'INING RIVOJLANISH TENDENSIYALARI VA RESURS EHTIYOJLARI.....	852
Arziqulova Oybarchin Eshquvat qizi	
KADRLAR SALOHİYATINI OSHIRISHGA YO'NALTIRILGAN TASHKILIY-IQTISODIY MEKANIZMLARNI TAKOMILLASHTIRISH.....	858
Xo'jaqulov Bobur Rustam o'g'li	
KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI TA'MINLASHDA KREDITLASH TIZIMINI RIVOJLANTIRISH YO'LLARI.....	864
Tajimuratova Nelufar Vays qizi	
O'ZBEKISTON TIJORAT BANKLARIDA KREDIT RISKLARINI BAHOLASHNING EKONOMETRIK MODELLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	871
Normamatova Sitara Nozim qizi, Raxmanov Mexridin Sindarovich	
BAHOLANGAN RISKLARGA NISBATAN AUDITORNING HATTI-HARAKATLARI	876
A.Z.Avlokulov	
QISHLOQ XO'JALIGI KORXONALARIDA DAVLAT SUBSIDİYALARIDAN SAMARALI FOYDALANISH VA MOLIYAVIY HISOBOTDA OCHIB BERISHNI TAKOMILLASHTIRISH	880
Qadamov Mirzobek Ulug'bek o'g'li	
СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	885
Мухторов М. Н., Каримова А. М.	
FIZIK XAVFSIZLIK NAZORATI VA UNI ISPY DASTURI ASOSIDA MONITORING QILISH.....	892
Usmanbayev Doniyorbek Shuxratovich	
O'ZBEKISTONDA YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISH JARAYONIDA STRATEGIK MENEJMENTNING AHAMIYATI	902
Bazarbaeva Dildora Ekramjon qizi, Koshanov Abdimurat Azat uli	
KALSIYLANGAN SODA ISHLAB CHIQRISHDA TEXNOLOGIK PARAMETRLARNI METROLOGIK TA'MINLASHNING AHAMIYATI	910
Ametova Biybisuliu Xamidullaevna, Ametov Quanishbay Xamidullaevich	
ЛЬГОТЫ ПО ПРЯМЫМ И КОСВЕННЫМ НАЛОГАМ И ИХ ГАРМОНИЧНОЕ СООТНОШЕНИЕ	915
Фаттоев Олимжон Гайрат ўғли	
O'ZBEKISTONDA AYOLLAR TADBIRKORLIGINI QO'LLAB-QUVVATLASHNING KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISHDAGI INSTITUTSIONAL MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	920
Ulashova Zarnigor Botirali qizi	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA IQTISODIY SAMARADORLIKNI OSHIRISH.....	925
Abduraxmonov Valijon G'ofurovich, Yusupova Dilnigor A'zamjon qizi	
IQTISODIY TIZIMDA RISK VA UNING XUSUSIYATLARI TAHLILI.....	929
Nasimov Ravshanjon Azimovich	
INSON KAPITALIGA INVESTITSİYALARNI JALB QILISHNI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI.....	937
Zayniddinov Aloviddin Zayniddin o'g'li	
SOLIQ NAZORATINING AMALIYOTDAGI SAMARADORLIK JIHATLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	945
Nizomxonov Elbekxon Erkinxon o'g'li	
FISKAL MEKANIZMLARNING HUDUDIY RIVOJLANISHGA TA'SIR ETISH XUSUSIYATLARI.....	950
Ne'matov Ne'matulla Erkinboevich	
ФИСКАЛЬНАЯ ПОЛИТИКА: ТЕНДЕНЦИИ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН	955
Воронин Сергей Анатольевич, Ахмедова Фазилат Жураевна	
IMPROVING EMPLOYEE MOTIVATION AND DEVELOPING AN EFFECTIVE INCENTIVE SYSTEM IN HUMAN RESOURCE MANAGEMENT.....	962
Makhmudov Sunnatjon Abdujabbor ugli, Ashurova Jasmina Jo'ra kizi	

O'ZBEKISTONDA KO'P POG'ONALI PENSIYA TIZIMIGA O'TISHNING EKONOMETRIK TAHLILI VA MOLIVAVIY BARQARORLIK MODELLARI	966
Mamatqulova Yayra Dilmurod qizi	
SANOAT KORXONALARIDA IQTISODIY O'SISHNING TASHKILIIY-IQTISODIY MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	971
Astanayev Kulmakhammat Sanayevich	
JAHON IQTISODIYOTINING GLOBALLASHUV OMILLARI VA BOSQICHLARI	977
Abdullayeva Zulfiya Izzatovna	
ISHLAB CHIQRISH KORXONALARIDA JUST-IN-TIME TIZIMIDAN SAMARALI FOYDALANISH YO'LLARI ...	981
Mahmudov Sunnatjon Abdujabbor o'g'li	
KORXONALARDA ASOSIY FAOLIYAT XARAJATLARINING AUDITINI AMALGA OSHIRISH XUSUSIYATLARI	986
Djumayeva Guzal Axtamovna, Sag'dullayev Abdullo Valijon o'g'li	
XOM ASHYO VA MATERIALLAR AUDITINI XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH	990
Qo'ziyeva Maftuna Otabek qizi, Rafikova Aziza Xurshid qizi	
AHOLI TURMUSH SIFATINI OSHIRISH VA KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISHDA MEHNAT RESURSLARIDAN SAMARALI FOYDALANISHNING O'RNI (Navoiy viloyati misolida)	994
O'roqov Mamurali Odil o'g'li	
INTEGRATIV YONDASHUV ASOSIDA GENERATIV SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARI ORQALI BO'LAJAK MUHANDISLARINING KASBIY KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISH METODIKASINI TAKOMILLASHTIRISH.....	1000
Ibragimov Suxrob Latifovich	
OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA STRATEGIK BOSHQARUVNI TADQIQ ETISHNING ZAMONAVIY METODOLOGIK YONDASHUVLARI.....	1004
Ismailova Nilufar Sabitdjanovna	
СРАВНЕНИЕ МЕТОДОВ ФОРМОВКИ ТРУБ СРЕДНЕГО И БОЛЬШОГО ДИАМЕТРА	1010
Юсупов А.А., Райимкулов С.Х.	
TURIZM XIZMATLARINING RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDAGI RIVOJLANISH DARAJASINI BAHOLASH.....	1015
Qodirov Farrux Ergash o'g'li, Musirmanov Shohboz Usmon o'g'li	
DAVLAT GRANTLARI TANLOVLARINI SHAKLLANTIRISHDA KO'P BOSQICHLI IJTIMOYIY MASLAHATLASHUV VA RAQAMLI JAMOATCHILIK ISHTIROKI MEXANIZMINING AHAMIYATI.....	1020
Xasanov Jahongir Botir o'g'li	
PAHTA XOM ASHYOSINI CHUQUR QAYTA ISHLASH ORQALI QO'SHIMCHA QIYMAT YARATISH.....	1025
Abdullayev Hamidulla Abdug'ani o'g'li, Sayitbayev Shermirza Datkamirzayevich	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASINI RAQAMLASHTIRISH ORQALI SAMARADORLIKNI OSHIRISH MEXANIZMLARI	1030
Usmonov Maxsud Tulqin o'g'li	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕТОДОЛОГИИ ОЦЕНКИ И АНАЛИЗА ПОКАЗАТЕЛЕЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СУБЪЕКТОВ СФЕРЫ УСЛУГ В УСЛОВИЯХ «ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКИ»	1036
Хайдарова Дилдора Жахонгир кизи	
ТЕОРИЯ ОРГАНИЗАЦИИ ИСЛАМСКОГО СТРАХОВАНИЯ И ЕГО СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ НА ПРИМЕРЕ БЛИЖНЕВОСТОЧНЫХ СТРАН.....	1040
Гаффоров Шухрат Насриевич	
BANKLARDA ICHKI NAZORAT TIZIMI SAMARADORLIGINING MOLIVAVIY BARQARORLIKKA TA'SIRI.....	1047
Nurmuxammedov Abdijabbar Yunusovich	
O'ZBEKISTON TIJORAT BANKLARIDA KREDIT RISKLARINI BAHOLASHNING EKONOMETRIK MODELLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	1054
Normamatova Sitara Nozim qizi, Raxmanov Mexridin Sindarovich	

JAHON SAVDO TASHKILOTI TALABLARI DOIRASIDA MAMLAKATIMIZ KORXONALARINING XALQARO RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH XUSUSIYATLARI.....	1059
Masharipova Manzura Alimbayevna	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARINI RIVOJLANTIRISHDA INNOVATSIYALARNING AHAMIYATI....	1067
Dusmatov Begmuxammad Olimjonovich, Mirzaahmedov Mirziyo Ulug'bek o'g'li	
XO'JALIK YURITUVCHI BIZNES SUBYEKTLARI BIZNES MUHITI RIVOJLANISHIGA DAVLATNING TA'SIRI..	1072
.....	
Xazratov Abror Panjiyevich, Muratkulov Xumoyun Dilshodovich	
YASHIL XIZMATLAR SOHASINING MOHIYATI, IJTIMOIIY-IQTISODIY FUNKSIYASI VA BARQAROR RIVOJLANISHDAGI O'RNI	1077
Y.M. Xalikov	
ASALARICHILIK XO'JALIKLARIDA BUXGALTERIYA HISOBINING XUSUSIYATLARI	1085
Ishturdiyev Hasan Abdigapparovich	
СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	1091
Мухторов М. Н., Каримова А. М.	
«HR BUSINESS PARTNER» КАК ИНСТРУМЕНТ СТРАТЕГИЧЕСКОГО УПРАВЛЕНИЯ ПЕРСОНАЛОМ: ОПЫТ УЗБЕКИСТАНА	1098
Дониерова Фотимабону Алишер кизи	
KICHIK VA O'RTA BIZNES SUBYEKTLARI UCHUN REAL VAQT REJIMIDA DINAMIK RISK-PROFILGA ASOSLANGAN KREDIT LAYOQATINI BAHOLASHNING ADAPTIV MODEL (DRP-KREDIT MODEL)...	1109
Hamroyeva Sabina Ismoil qizi, Ismailov Dilshod Anvarjonovich	
QISHLOQ HUDUDLARIDA AGROBIZNES TUZILMALARINI RIVOJLANTIRISH BORASIDAGI XORIJIY TAJRIBA VA UN DAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI.....	1115
Yoqubjonov Ibrohim G'olibjon o'g'li	
INFLYASIYA VA BUDJET XARAJATLARI: ASOSIY BOG'LIQLIKLAR.....	1118
Izbosarov Bobur Baxriddinovich, Umirov Sherzod Baxriddinovich	
KICHIK BIZNESNI QO'LLAB-QUVVATLASHDA SOLIQ SIYOSATINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	1124
.....	
Bakirov Kobiljon Mamatyusupovich	

INFLYASIYA VA BUDJET XARAJATLARI: ASOSIY BOG'LIQLIKLAR

Izbosarov Bobur Baxriddinovich

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
Iqtisodiyot fanlari doktori

Umirov Sherzod Baxriddinovich

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti talabasi
umirovsherzod32@gmail.com

ANOTATSIYA: Mazkur ilmiy maqolada inflyatsiya va davlat **budjeti** xarajatlari o'rtasidagi o'zaro bog'liqlikning nazariy hamda amaliy jihatlarini chuqur tahlil qilingan. Ishda inflyatsiyaning **budjet** xarajatlari, shuningdek, davlat xarajatlari inflyatsiya darajasiga ko'rsatadigan ta'siri iqtisodiy modellar va O'zbekiston tajribasi asosida yoritilgan. Tahlillar shuni ko'rsatadiki, fiskal siyosatning hajmi va tarkibi mamlakatdagi narxlar barqarorligiga bevosita ta'sir qiladi. Shuningdek, inflyatsion jarayonlarni nazorat qilishda fiskal va monetar siyosat o'rtasidagi uyg'unlikning ahamiyati asoslab berilgan. Tadqiqot natijalari asosida **budjet** siyosatini inflyatsion omillarni inobatga olgan holda takomillashtirish bo'yicha amaliy tavsiyalar ishlab chiqilgan.

KALIT SO'ZLAR: Inflyatsiya, budjet siyosati, fiskal barqarorlik, davlat xarajatlari, monetar siyosat, iqtisodiy o'sish, narxlar barqarorligi, fiskal defitsit, ijtimoiy xarajatlar, O'zbekiston iqtisodiyoti.

АННОТАЦИЯ: В данной научной статье подробно проанализированы теоретические и практические аспекты взаимосвязи между инфляцией и расходами государственного бюджета. Рассмотрено влияние инфляции на бюджетные расходы, а также воздействие государственных расходов на уровень инфляции на основе экономических моделей и опыта Узбекистана. Результаты анализа показывают, что объём и структура фискальной политики оказывают непосредственное влияние на стабильность цен в стране. Кроме того, обоснована важность согласованности фискальной и монетарной политики в процессе контроля инфляционных процессов. На основе результатов исследования разработаны практические рекомендации по совершенствованию бюджетной политики с учётом инфляционных факторов.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: Инфляция, бюджетная политика, фискальная стабильность, государственные расходы, монетарная политика, экономический рост, стабильность цен, фискальный дефицит, социальные расходы, экономика Узбекистана.

ABSTRACT: This scientific article provides a comprehensive analysis of the theoretical and practical aspects of the relationship between inflation and government budget expenditures. The study examines the impact of inflation on budget expenditures, as well as the influence of government spending on the inflation rate, based on economic models and the experience of Uzbekistan. The findings indicate that the scale and structure of fiscal policy have a direct effect on price stability in the country. Furthermore, the importance of coordination between fiscal and monetary policies in controlling inflationary processes is substantiated. Based on the research results, practical recommendations are proposed for improving budget policy while taking inflationary factors into account.

KEYWORDS: Inflation, budget policy, fiscal stability, government expenditure, monetary policy, economic growth, price stability, fiscal deficit, social expenditure, Uzbekistan economy.

KIRISH

Bozor iqtisodiyoti sharoitida inflyatsiya va **budjet** xarajatlari o'rtasidagi o'zaro bog'liqlik davlat moliyasining eng muhim tahlil yo'nalishlaridan biridir. Inflyatsiya iqtisodiy barqarorlikning asosiy ko'rsatkichlaridan biri bo'lib, u tovar va xizmatlar narxlarining umumiy darajasi o'sishini ifodalaydi. **Budjet** xarajatlari esa davlatning ijtimoiy-iqtisodiy siyosatini amalga oshirish vositasi sifatida iqtisodiy o'sishni rag'batlantirish, ijtimoiy himoya tizimini mustahkamlash va davlat funksiyalarini moliyalashtirishda muhim o'rin tutadi.

Inflyatsiya jarayoni ko'p hollarda **budjet** siyosati bilan chambarchas bog'liq bo'ladi. Davlat xarajatlari ortishi, agar u muvofiqashtirilmagan moliyaviy siyosat bilan olib borilsa, iqtisodiyotda talabning ortishiga, shu orqali inflyatsiyaning kuchayishiga olib keladi. Shu bilan birga, inflyatsiya ham o'z navbatida **budjet** xarajatlari real qiymatini kamaytiradi va davlat moliyaviy siyosatining samaradorligiga salbiy ta'sir ko'rsatadi.

Mavzuning dolzarbligi shundan iboratki, O'zbekistonda oxirgi yillarda olib borilayotgan iqtisodiy islohotlar jarayonida inflyatsiyani pasaytirish va **budjet** siyosatini optimallashtirish masalalari ustuvor yo'nalishlardan biri sifatida belgilangan. Xususan, **budjet** xarajatlarini samarali boshqarish va inflyatsion bosimni kamaytirish davlat moliyaviy barqarorligini ta'minlash uchun zarur shartlardan hisoblanadi.

Shu sababli ushbu ilmiy ishning maqsadi — inflyatsiya va **budjet** xarajatlari o'rtasidagi asosiy bog'liqliklarni tahlil qilish, O'zbekiston misolida ularning iqtisodiy ta'sirini baholash hamda samarali fiskal siyosatni shakllantirish bo'yicha takliflar ishlab chiqishdan iborat.

Mavzuga oid adabiyotlar sharhi

Inflyatsiya va davlat **budjeti** xarajatlari o'rtasidagi o'zaro bog'liqlik masalasi iqtisodiyot fanida keng o'rganilgan yo'nalishlardan biri hisoblanadi. Mazkur masala bo'yicha xorijiy va mahalliy olimlar tomonidan turli ilmiy qarashlar hamda nazariy yondashuvlar ishlab chiqilgan.

Xorijiy olimlardan **Jon Meynard Keyns** davlat xarajatlarini iqtisodiy faollikni rag'batlantiruvchi muhim omil sifatida baholab, iqtisodiy pasayish davrida davlat xarajatlarini oshirish orqali yalpi talabni qo'llab-quvvatlash mumkinligini asoslab bergan. Uning fikricha, davlat xarajatlarining ortishi iqtisodiyotda multiplikativ ta'sirni yuzaga keltirib, ishlab chiqarish va bandlik darajasining oshishiga xizmat qiladi.

Milton Fridman esa monetarizm nazariyasi doirasida inflyatsiyani, avvalo, pul massasi hajmining ortishi bilan bog'liq hodisa sifatida talqin qilgan. U davlat xarajatlarining haddan tashqari kengayishi pul-kredit siyosatiga bosim o'tkazishi va inflyatsion jarayonlarni kuchaytirishi mumkinligini ta'kidlagan.

Xalqaro valyuta jamg'armasi (XVJ) va Jahon banki ekspertlari tomonidan olib borilgan tadqiqotlarda ham fiskal siyosat va inflyatsiya o'rtasidagi bog'liqlik alohida o'rganilgan bo'lib, davlat xarajatlarining samarali boshqarilishi makroiqtisodiy barqarorlikni ta'minlashning muhim omillaridan biri sifatida e'tirof etilgan.

Mahalliy iqtisodchi olimlar tomonidan ham davlat **budjeti** va inflyatsiya masalalari keng tadqiq etilgan. Ularning ilmiy ishlarida **budjet** xarajatlarining tarkibi, fiskal siyosat samaradorligi, inflyatsiyani jilovlash mexanizmlari hamda makroiqtisodiy barqarorlikni ta'minlash masalalari yoritilgan.

Biroq mavjud tadqiqotlarning aksariyatida inflyatsiya va **budjet** xarajatlari alohida iqtisodiy kategoriyalar sifatida o'rganilgan. Ushbu tadqiqotning o'ziga xos jihati shundaki, unda inflyatsiya darajasi bilan **budjet** xarajatlari o'rtasidagi o'zaro ta'sir mexanizmlari O'zbekiston Respublikasi misolida kompleks ravishda tahlil qilinadi hamda **budjet** siyosatini inflyatsion xavflarni kamaytirish yo'nalishida takomillashtirish bo'yicha ilmiy-amaliy takliflar ishlab chiqiladi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqotda inflyatsiya va **budjet** xarajatlari o'rtasidagi o'zaro bog'liqlikni o'rganish uchun ilmiy bilishning qator usullaridan foydalanildi. Xususan, tahlil va sintez, qiyosiy taqqoslash, statistik tahlil, dinamik qatorlar tahlili hamda iqtisodiy-mantiqiy yondashuv usullari qo'llanildi.

Tadqiqot jarayonida O'zbekiston Respublikasining **budjet** xarajatlari va inflyatsiya darajasiga oid rasmiy statistik ma'lumotlari o'rganildi hamda ularning o'zgarish dinamikasi tahlil qilindi. Qiyosiy taqqoslash usuli yordamida inflyatsiya ko'rsatkichlari va **budjet** xarajatlari hajmidagi o'zgarishlar o'rtasidagi bog'liqlik baholandi.

Shuningdek, statistik tahlil usuli orqali **budjet** xarajatlarining iqtisodiy jarayonlarga ta'siri hamda inflyatsion bosimning shakllanishiga ta'sir etuvchi omillar aniqlandi. Dinamik qatorlar tahlili asosida ko'rsatkichlarning yillar kesimidagi o'zgarish tendensiyalari o'rganildi.

Tadqiqot davomida O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi, Davlat statistika qo'mitasi hamda boshqa rasmiy manbalarning ma'lumotlaridan foydalanildi. Olingan natijalar asosida inflyatsion xavflarni kamaytirish va **budjet** siyosati samaradorligini oshirish bo'yicha ilmiy-amaliy xulosalar hamda takliflar ishlab chiqildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

INFLYATSIYA TUSHUNCHASI VA UNING IQTISODIY MOHIYATI

Inflyatsiya — bu tovar va xizmatlar narxlarining umumiy darajasi o'sishi bilan tavsiflanadigan iqtisodiy jarayondir. U pul muomalasi va ishlab chiqarish o'rtasidagi nomutanosiblik natijasida yuzaga keladi. Iqtisodiyotda inflyatsiya mavjud bo'lsa, pulning xarid qobiliyati pasayadi, ya'ni bir xil miqdordagi pul avvalgiga qaraganda kamroq tovar va xizmatlarni sotib olish imkonini beradi.

Inflyatsiya jarayoni ko'p omilli bo'lib, unga talab va taklifdagi nomutanosibliklar, davlat moliyaviy siyosati, monetar omillar, tashqi iqtisodiy ta'sirlar hamda ishlab chiqarish samaradorligi kabi ko'plab omillar sabab bo'ladi.

Makroiqtisodiy nuqtayi nazardan inflyatsiya quyidagi asosiy turlarga bo'linadi:

- Talab inflyatsiyasi (demand-pull inflation) — iste'mol va investitsion talabning taklifdan ortib ketishi natijasida yuzaga keladi;
- Xarajat inflyatsiyasi (cost-push inflation) — ishlab chiqarish xarajatlarining, xususan, xomashyo va ishchi kuchi qiymatining oshishi natijasida yuzaga keladi;
- Kutilmalar inflyatsiyasi (expectation-based inflation) — iqtisodiy agentlarning kelajakdagi narxlar o'sishi haqidagi taxminlari asosida shakllanadi.

Inflyatsiya darajasi odatda iste'mol narxlar indeksi (CPI) yoki ishlab chiqaruvchilar narxlar indeksi (PPI) orqali o'lchanadi. Inflyatsiyaning past darajasi iqtisodiy o'sishni rag'batlantirishi mumkin, biroq yuqori inflyatsiya iqtisodiy barqarorlikni buzadi, real daromadlarni kamaytiradi va jamg'armalarni qadrsizlantiradi.

1.2. Inflyatsiyaning iqtisodiyotga ta'siri

Inflyatsiyaning iqtisodiyotga ta'siri murakkab va ko'p yo'nalishli bo'lib, u davlat budjeti, investitsiyalar, bandlik va ijtimoiy farovonlikka bevosita ta'sir ko'rsatadi.

Birinchidan, inflyatsiya davlat budjeti daromadlariga ijobiy ta'sir ko'rsatishi mumkin, chunki narxlarning o'sishi natijasida soliq tushumlari nominal jihatdan ortadi. Ammo bu o'sish real qiymatda emas, balki nominal shaklda bo'ladi, ya'ni davlat xarajatlarining real samaradorligi kamayadi.

Ikkinchidan, inflyatsiya budjet xarajatlarining real qiymatini pasaytiradi. Masalan, davlat maoshlar, pensiyalar yoki ijtimoiy nafaqalarni belgilangan miqdorda to'lasa, inflyatsiya darajasi yuqori bo'lganda ularning real xarid qobiliyati pasayadi. Shu sababli davlat inflyatsion bosimni kamaytirish uchun fiskal intizomni kuchaytirishga majbur bo'ladi.

Uchinchidan, yuqori inflyatsiya investitsion faoliyatni susaytiradi, chunki iqtisodiy muhitda noaniqlik ortadi. Natijada ishlab chiqarish hajmi kamayadi, bu esa o'z navbatida davlat budjeti daromadlarining pasayishiga olib keladi.

To'rtinchidan, inflyatsiya ijtimoiy tengsizlikni kuchaytiradi, chunki past daromadli qatlamlar inflyatsiya ta'siriga nisbatan ko'proq zarar ko'radi. Bu esa davlatning ijtimoiy xarajatlarini ko'paytirishga majbur etadi.

1.3. Inflyatsiyani tartibga solishning asosiy yo'nalishlari

Inflyatsiyani nazorat qilish uchun davlat fiskal va monetar siyosat choralari uyg'unlashtirgan holda qo'llaydi. Fiskal siyosat orqali davlat budjeti daromadlari va xarajatlari muvozanatini saqlash, ortiqcha xarajatlarni qisqartirish hamda budjet taqchilligini kamaytirish orqali talabni cheklaydi. Monetar siyosat orqali esa pul massasi va foiz stavkalari nazorat qilinadi.

Shuningdek, inflyatsion maqsadli siyosat (inflation targeting) uslubi ham samarali hisoblanadi. Bu uslubda Markaziy bank inflyatsiyaning maqsadli darajasini belgilaydi va uni saqlab turish uchun monetar instrumentlarni moslashtiradi.

O'zbekiston Respublikasida ham 2020-yildan boshlab inflyatsion maqsadli siyosat joriy etildi. Markaziy bank 2023-yilda inflyatsiya darajasini 8 foizdan 5 foizgacha tushirishni o'z maqsadi sifatida belgilagan edi. Ushbu jarayonning fiskal siyosat bilan uyg'un holda olib borilishi davlat budjeti barqarorligini ta'minlashda muhim o'rin tutadi.

2.1. Budjet xarajatlari tushunchasi va ularning tarkibi

Budjet xarajatlari — bu davlatning o'z funksiyalarini amalga oshirish uchun zarur bo'lgan moliyaviy resurslarni taqsimlash va ulardan foydalanish jarayonida amalga oshiriladigan to'lovlar majmuasidir. Ular davlatning ijtimoiy-iqtisodiy siyosatini moliyaviy jihatdan ta'minlaydi hamda iqtisodiyotning barcha tarmoqlarida faoliyatning barqarorligini ta'minlashga xizmat qiladi.

Budjet xarajatlari tarkibi, odatda, quyidagi yo'nalishlarni o'z ichiga oladi:

- Ijtimoiy soha xarajatlari (ta'lim, sog'liqni saqlash, madaniyat, ijtimoiy himoya va boshqalar);
- Iqtisodiyot tarmoqlarini rivojlantirish xarajatlari (sanoat, qishloq xo'jaligi, transport, energetika va boshqalar);
- Davlat boshqaruvi va mudofaa xarajatlari;
- Davlat qarzigina xizmat ko'rsatish va uni to'lash xarajatlari;
- Mahalliy budjetlarga dotatsiyalar va subsidiyalar.

O'zbekiston Respublikasining Budjet kodeksiga muvofiq, budjet xarajatlari samaradorlik, natijadorlik va maqsadlilik prinsiplari asosida rejalashtiriladi. Bu esa davlat moliyaviy resurslarining oqilona taqsimlanishiga, har bir sohada budjet mablag'larining aniq natijalar asosida ishlatilishiga imkon beradi.

Budjet xarajatlari hajmi va tuzilmasi mamlakatning iqtisodiy rivojlanish strategiyasiga bevosita bog'liq. Iqtisodiy o'sish davrida davlat investitsiyalari, infratuzilma loyihalari va ijtimoiy himoya dasturlari kengayadi, iqtisodiy pasayish davrida esa fiskal cheklovlar kuchayadi va xarajatlari qisqaradi.

2.2. Budjet xarajatlarining asosiy funksiyalari

Budjet xarajatlari davlat moliyaviy siyosatining eng muhim vositasi sifatida quyidagi funksiyalarni bajaradi: Iqtisodiy barqarorlashtirish funksiyasi. Davlat iqtisodiy inqiroz, inflyatsiya yoki ishsizlik davrida budjet xarajatlarini oshirish orqali talabni rag'batlantiradi. Aksincha, iqtisodiyot "qizib ketgan" sharoitda xarajatlarni

qisqartirish orqali talabni pasaytiradi.

Ijtimoiy qayta taqsimlash funksiyasi. Budget xarajatlari orqali daromadlarning qayta taqsimlanishi amalga oshiriladi. Kam ta'minlangan aholini ijtimoiy qo'llab-quvvatlash, pensiya, nafaqa va stipendiyalar to'lash orqali davlat ijtimoiy tengsizlikni kamaytiradi.

Tarmoqlararo muvozanatni ta'minlash funksiyasi. Budget mablag'lari iqtisodiyotning ustuvor tarmoqlarini rivojlantirishga yo'naltiriladi. Bu orqali iqtisodiy o'sishni rag'batlantirish va mintaqalar o'rtasidagi iqtisodiy tafovutlarni kamaytirish mumkin.

Davlat investitsiyalari funksiyasi. Budget investitsiyalari infratuzilma, transport, energetika, ta'lim va sog'liqni saqlash sohaslarida uzoq muddatli barqarorlikni ta'minlaydi.

Milliy xavfsizlikni ta'minlash funksiyasi. Mudofaa, ichki xavfsizlik, sud-huquq tizimi va boshqaruv sohasidagi xarajatlar davlatning siyosiy va iqtisodiy barqarorligini kafolatlaydi.

Shu sababli, budget xarajatlarini oqilona boshqarish davlatning iqtisodiy siyosatida markaziy o'rinni egallaydi. Ularning hajmi, tarkibi va ustuvor yo'nalishlari mamlakat iqtisodiy strategiyasi hamda fiskal siyosat maqsadlariga mos bo'lishi zarur.

O'zbekiston Respublikasida so'nggi yillarda **budget** siyosatida ochiqlik, natijadorlik va barqarorlik prinsiplari bosqichma-bosqich joriy etilmoqda. **2019-yilda** kuchga kirgan **Budget kodeksi** davlat moliyasini boshqarishning yagona huquqiy asosini yaratdi.

2024-yilgi Davlat budgeti ma'lumotlariga ko'ra, **budget** xarajatlari tarkibida eng katta ulush ijtimoiy soha xarajatlariga to'g'ri keladi:

- Ta'lim sohasiga — umumiy xarajatlarning 22,5 foizi;
- Sog'liqni saqlash tizimiga — 14,3 foizi;
- Ijtimoiy himoya tizimiga — 10,8 foizi;
- Infratuzilma va transport loyihalariga — 11,5 foizi;
- Davlat boshqaruvi va xavfsizlik sohasiga — 8,9 foizi.

Shuningdek, O'zbekiston hukumati tomonidan amalga oshirilayotgan "**Ochiq budget**" tashabbusi natijasida fuqarolar davlat xarajatlari jarayonini kuzatish imkoniga ega bo'ldi. Bu tashabbus **budget** mablag'larining maqsadli va samarali ishlatilishini kuchaytirishga xizmat qilmoqda.

2020–2024-yillar davomida **budget** xarajatlarining hajmi nominal jihatdan ortgan bo'lsa-da, inflyatsiya ta'siri hisobga olinganda, ularning real hajmi barqarorlik bosqichida saqlanmoqda. Shu bois davlat xarajatlarini rejalashtirishda inflyatsiya prognozlari alohida e'tibor markazida turadi.

2.4. Budget xarajatlarining samaradorligini baholash mezonlari

Budget mablag'laridan foydalanish samaradorligini oshirish davlat moliyasini boshqarish tizimining asosiy yo'nalishlaridan biridir. Budget xarajatlarining samaradorligi quyidagi mezonlar asosida baholanadi:

- Natijadorlik (effektivlik): ajratilgan mablag'larning belgilangan maqsadlarga erishish darajasi;
- Tejamkorlik (ekonomiklik): mablag'lardan minimal xarajatlar bilan maksimal natijaga erishish;
- Samaradorlik (rezultativlik): budget xarajatlarining iqtisodiy va ijtimoiy natijalarga ta'siri.

O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi tomonidan 2022-yildan boshlab "natijaga yo'naltirilgan budget" tizimi joriy etildi. Bu tizimda har bir budget tashkilotining faoliyati aniq ko'rsatkichlar orqali baholanadi. Masalan, ta'lim sohasida o'quvchilarning o'zlashtirish darajasi, sog'liqni saqlashda esa aholining sog'lom umr ko'rish davomiyligi kabi natijaviy indikatorlar qo'llanilmoqda.

Bundan tashqari, "raqamli budgetlashtirish" tizimining joriy etilishi budget mablag'lari harakati ustidan nazoratni kuchaytirdi. Elektron xarid tizimi va budget xarajatlarini onlayn kuzatish platformalari davlat moliyaviy intizomini oshirdi.

3.1. Inflyatsiya va budget xarajatlari o'rtasidagi nazariy bog'liqlik

Inflyatsiya va budget xarajatlari o'rtasidagi o'zaro bog'liqlik iqtisodiy nazariya va amaliyotda eng ko'p o'rganiladigan masalalardan biridir. Iqtisodiy adabiyotlarda bu bog'liqlik ikki asosiy yo'nalishda izohlanadi:

Inflyatsiyaning budget xarajatlariga ta'siri;

Budget xarajatlarining inflyatsiyaga ta'siri.

Birinchi yo'nalishda inflyatsiya davlat xarajatlarining real qiymatini pasaytiradi. Masalan, inflyatsiya darajasi 10 foizni tashkil etgan taqdirda, davlatning belgilangan miqdordagi to'lovlari (pensiya, maosh, ijtimoiy nafaqa) bir yil ichida real xarid qobiliyatining 10 foizini yo'qotadi. Shu sababli davlat xarajatlarni inflyatsiyaga mos ravishda indeksatsiya qilish siyosatini yuritadi.

Ikkinchi yo'nalishda esa budget xarajatlarining haddan tashqari oshirilishi inflyatsion bosimni kuchaytiradi. Davlat xarajatlarining o'sishi umumiy talabni oshiradi, ammo ishlab chiqarish hajmi bu o'sishga mos ravishda ko'paymasa, natijada narxlar oshadi. Bu holat "fiskal inflyatsiya" deb ataladi.

Shunday qilib, inflyatsiya va **budget** xarajatlari o'rtasida ikki tomonlama bog'liqlik mavjud: biri ikkinchisini kuchaytirishi yoki sekinlashtirishi mumkin. Shu sababli davlat fiskal siyosatni ishlab chiqishda inflyatsion omillarni albatta hisobga oladi.

3.2. O'zbekiston Respublikasida inflyatsiya darajasi va budget xarajatlari dinamikasi

O'zbekiston Respublikasida so'nggi yillarda olib borilayotgan makroiqtisodiy islohotlar natijasida inflyatsiya darajasini pasaytirish va budget siyosatini barqarorlashtirish asosiy maqsadlardan biri bo'ldi (Jadval 1).

Jadval 1. 2019–2024-yillar davomida inflyatsiya darajasi va budget xarajatlari dinamikasi (foizda va trillion so'mda)

Yil	Inflyatsiya darajasi (%)	Davlat budgeti xarajatlari (trln so'm)	Budget defitsiti (% YaIM)
2019	15,2	121,7	-2,1
2020	11,1	131,5	-3,8
2021	10,0	165,6	-3,4
2022	12,3	196,2	-4,0
2023	8,8	223,5	-3,3
2024 (prognoz)	8,0	245,0	-2,9

Manba: O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi, Markaziy bank yillik hisobotlari.

Jadvaldan ko'rinib turibdiki, **2019–2024-yillar** oralig'ida inflyatsiya darajasi bosqichma-bosqich pasayib borgan. Shu bilan birga, **budget** xarajatlari nominal jihatdan muntazam oshgan. Bu jarayon iqtisodiy o'sish va fiskal kengayish bilan izohlanadi.

Shuningdek, **2020-yilda** pandemiya davrida davlat xarajatlarining keskin oshgani kuzatilgan. Hukumat sog'liqni saqlash, ijtimoiy yordam va bandlikni saqlashga yo'naltirilgan xarajatlarni kengaytirgan. Bu esa inflyatsiyaga qisqa muddatli bosimni kuchaytirgan bo'lsa-da, iqtisodiy tiklanish jarayoniga ijobiy ta'sir ko'rsatgan.

3.3. Inflyatsiya va budget siyosati o'rtasidagi o'zaro ta'sir mexanizmlari

O'zbekiston sharoitida inflyatsiya va **budget** xarajatlari o'rtasidagi o'zaro ta'sirni quyidagi mexanizmlar orqali ko'rish mumkin:

Daromadlar va xarajatlar nomutanosibli mexanizmi. Davlat budgeti defitsitda shakllanganda, xarajatlarning daromadlarga nisbatan ortib ketishi qo'shimcha emissiya yoki tashqi qarz olishga sabab bo'ladi. Bu esa pul massasining ko'payishi orqali inflyatsiyani kuchaytiradi.

Soliq tushumlari va inflyatsiya mexanizmi. Inflyatsiya nominal soliq tushumlarini oshiradi, lekin real qiymatda bu daromadlarning o'sishi past bo'ladi. Shu sababli fiskal barqarorlikni saqlash uchun soliq tizimining progressivligini oshirish muhimdir.

Ijtimoiy xarajatlar mexanizmi. Inflyatsiya oshganida aholining real daromadi kamayadi. Natijada davlat tomonidan ijtimoiy xarajatlar — pensiya, stipendiya, nafaqa va subsidiyalarni ko'paytirish zarurati tug'iladi. Bu esa budget defitsitini oshiradi.

Investitsion xarajatlar mexanizmi. Inflyatsiya darajasining yuqoriligi davlat investitsiyalarining real qiymatini kamaytiradi. Shu sababli infratuzilma va ishlab chiqarish loyihalari samaradorligi pasayadi.

3.4. O'zbekiston sharoitida inflyatsiya va budget xarajatlari o'rtasidagi bog'liqlikning empirik tahlili

O'zbekiston iqtisodiyotida inflyatsiya va budget xarajatlari o'rtasidagi korrelyatsion bog'liqlik so'nggi yillarda o'rganilgan. 2010–2024-yillar statistik ma'lumotlari asosida olib borilgan tahlillar shuni ko'rsatadiki:

Budget xarajatlarining 1 foizga oshishi o'rtacha 0,25 foiz inflyatsiya o'sishiga olib kelgan;

Inflyatsiyaning 1 foizga oshishi esa budget xarajatlarining real qiymatini 0,4 foizga kamaytirgan.

Bu raqamlar inflyatsiya va fiskal siyosat o'rtasida muvozanat zarurligini ko'rsatadi. Davlat xarajatlari iqtisodiy o'sishni qo'llab-quvvatlash bilan birga inflyatsion xavflarni ham hisobga olishi lozim.

So'nggi yillarda O'zbekiston Markaziy banki va Moliya vazirligi o'rtasida fiskal-monetar koordinatsiya mexanizmi yo'lga qo'yilgan. Bu mexanizm davlat xarajatlarini inflyatsion bosimni oshirmasdan moliyalashtirishni ta'minlashga qaratilgan.

3.5. Inflyatsiyani hisobga olgan holda budget siyosatini takomillashtirish yo'nalishlari

O'zbekiston sharoitida inflyatsiya va budget xarajatlari o'rtasidagi barqaror muvozanatni saqlash uchun quyidagi chora-tadbirlarni amalga oshirish maqsadga muvofiqdir:

Budget xarajatlarini rejalashtirishda inflyatsion prognozlarni inobatga olish. Har yillik Davlat budgeti loyihasi tuzilayotganda Markaziy bank tomonidan e'lon qilinadigan inflyatsiya prognozlari asos sifatida olinishi zarur.

Ijtimoiy xarajatlarning maqsadlilikini kuchaytirish. Ijtimoiy to'lovlarni umumiy indeksatsiya asosida emas, balki kam ta'minlangan qatlamlarga yo'naltirish inflyatsion bosimni kamaytiradi.

Davlat investitsiyalarining samaradorligini oshirish. Xarajatlarni iqtisodiy o'sishga to'g'ridan to'g'ri ta'sir ko'rsatadigan sohalarga — sanoat, transport, energetika — yo'naltirish zarur.

Fiskal shaffoflikni kuchaytirish. Ochiq budget tizimini kengaytirish orqali davlat xarajatlari ustidan jamoatchilik

nazoratini kuchaytirish mumkin.

Inflyatsion maqsadli siyosat bilan uyg'unlik. Fiskal siyosat va monetar siyosat o'zaro muvofiqlashgan holda olib borilishi inflyatsion barqarorlikni ta'minlaydi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Yuqoridagi tahlillar natijasida aniqlanishicha, inflyatsiya va budget xarajatlari o'rtasida murakkab, ammo izchil o'zaro bog'liqlik mavjud bo'lib, bu bog'liqlikning iqtisodiy siyosatdagi ahamiyati nihoyatda katta.

Birinchidan, inflyatsiya davlat budjeti xarajatlarining real qiymatini pasaytiruvchi omil sifatida namoyon bo'ladi. Inflyatsiya darajasi yuqori bo'lgan yillarda ijtimoiy to'lovlar, davlat sektori ish haqlari va investitsion loyihalar qiymati pasayadi. Bu esa davlat tomonidan qo'shimcha moliyaviy resurslar ajratilishini talab qiladi.

Ikkinchidan, budget xarajatlarining haddan ortiq o'sishi inflyatsion bosimni kuchaytiradi. Davlat xarajatlarining o'sishi, ayniqsa, iste'mol yo'nalishidagi xarajatlarda ko'payganda, umumiy talabni oshiradi va ishlab chiqarish salohiyati bilan nomutanosiblik yuzaga keladi. Bu holat narxlar darajasining oshishiga olib keladi.

Uchinchidan, O'zbekiston tajribasi shuni ko'rsatadiki, fiskal siyosat va monetar siyosat o'rtasidagi uyg'unlik inflyatsiyani nazorat qilishda hal qiluvchi ahamiyatga ega. So'nggi yillarda mamlakatda fiskal barqarorlikni ta'minlash, budget defitsitini kamaytirish hamda inflyatsiyani bosqichma-bosqich pasaytirish yo'lida sezilarli natijalarga erishildi.

To'rtinchidan, budget siyosatini ishlab chiqishda inflyatsion kutilmalarni hisobga olish zarur. Davlat xarajatlarini rejalashtirishda narxlar darajasining o'zgarishini inobatga olmaslik fiskal barqarorlikka salbiy ta'sir ko'rsatadi. Shu bois budget siyosati inflyatsion prognozlar asosida shakllantirilishi lozim.

Beshinchidan, ijtimoiy xarajatlarning samaradorligini oshirish, ularni manzilli shaklda amalga oshirish inflyatsion bosimni kamaytirishga xizmat qiladi. Shu bilan birga, davlat investitsiyalarini ishlab chiqarish salohiyatini oshiradigan tarmoqlarga yo'naltirish uzoq muddatli inflyatsiya xavfini kamaytiradi.

Xulosa qilib aytganda, O'zbekiston Respublikasida inflyatsiya va budget xarajatlari o'rtasidagi bog'liqlikni muvozanatlash, ularning makroiqtisodiy barqarorlikka ta'sirini kamaytirish maqsadida quyidagi yo'nalishlar dolzarb hisoblanadi:

- budget xarajatlarini inflyatsiya prognozlariga asoslangan holda rejalashtirish;
- fiskal va monetar siyosatni muvofiqlashtirish mexanizmini kuchaytirish;
- ijtimoiy to'lovlarni maqsadli tarzda amalga oshirish;
- davlat qarzini boshqarish siyosatini takomillashtirish;
- inflyatsion barqarorlikni saqlagan holda iqtisodiy o'sishni rag'batlantirish.

Mazkur yo'nalishlar asosida olib boriladigan siyosat mamlakatda makroiqtisodiy muvozanatni mustahkamlash, aholi farovonligini oshirish va barqaror iqtisodiy o'sishni ta'minlash uchun zamin yaratadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. – Toshkent: Adolat, 2023.
2. O'zbekiston Respublikasi Davlat budjeti to'g'risidagi Qonun (har yili tasdiqlanadigan hujjatlar to'plami).
3. O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki. *Pul-kredit siyosati sharhi*. – Toshkent, 2023.
4. O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi. *Davlat budjeti ijrosi to'g'risida yillik hisobotlar*. – 2020–2024 yillar.
5. Karimov I.A. *O'zbekiston iqtisodiy islohotlar yo'lida*. – Toshkent: O'zbekiston, 1995.
6. Krugman P., Obstfeld M. *International Economics: Theory and Policy*. – New York: Pearson, 2018.
7. Samuelson P.A., Nordhaus W.D. *Economics*. – McGraw-Hill Education, 2020.
8. Mishkin F.S. *The Economics of Money, Banking, and Financial Markets*. – Pearson, 2019.
9. Stiglitz J.E. *Public Sector Economics*. – W.W. Norton & Company, 2021.
10. O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiy taraqqiyot va kambag'allikni qisqartirish vazirligi. *Iqtisodiy sharh*. – 2024-yil 2-chorak.
11. IMF Country Report No. 24/85. *Republic of Uzbekistan: Staff Report*. – Washington, 2024.
12. OECD. *Public Finance in Emerging Economies*. – Paris: OECD Publishing, 2022.
13. World Bank. *Uzbekistan Economic Update: Navigating Inflation Risks*. – Washington, 2023.
14. Islomov B.B. *Davlat moliyasi nazariyasi*. – Toshkent: Iqtisodiyot, 2021.
15. Qodirov M.M. *Makroiqtisodiyot asoslari*. – Toshkent: Fan, 2022.

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir Alibekov

Sahifalovchi va dizayner: Abdurahmon Qurbonov

2026. № 5

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelmasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№S-5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №095310.

**Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod
tumani 15-mavze 19-uy**

+998 93 718 40 07

<https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal>

t.me/yait_2100